

Záchrana v posledním okamžiku

Brutálním způsobem jsem byl vytržen ze spánku. Někdo vnikl do mého bytu. A ještě než jsem si to dokázal uvědomit, dostal jsem několik kopanců do tváře. Ze rtů se mi řinula krev.

Jako přes závoj jsem poznal tři muže. Celé podsvětí v Oslo se jich bálo pro jejich brutalitu.

Vyveklí mě z bytu a hodili do auta. Tvář jsem měl zakrvácenou a hlavu bolestí na prasknutí. Jakýkoli odpor byl zbytečný. Moje situace byla beznadějná.

Znal jsem tyto členy „podzemního gangu“, který se v tomto prostředí snažil uchvátit moc.

Zavlekli mě do bytu, který patřil dvěma mým přátelům. Vykopli dveře a začali mlátit oba muže, kteří spali a naprosto nic netušili. Jeden z nich upadl ihned do bezvědomí, druhého hodili na židli a brutálně ho bili litinovou pánví po hlavě. Pochopil jsem, že nás chtějí navždy odstranit z cesty.

Potom jsem byl na řadě já. Už už jsem viděl dopadnout pánev a náhle se zvenčí ozvalo: „Policie!“ Násilníci se zarazili a vyřítili se ze dveří. Jeden obyvatel domu zavolal policii. Ještě jednou se mi podařilo uniknout!

Policie mě vzala s sebou na stanici, kde mě celou noc vyslychali. Oba přátele odvezli do nemocnice. Když jsem začal mít nesnesitelné bolesti a poprosil policisty o nějaký prášek, vypukli v hlučný smích. Později jsem se dozvěděl, že mě v té chvíli podezírali z pokusu o vraždu. Ale když pak chytili pravé viníky, museli mě pustit. Viníci byli odsouzeni na tři, pět a šest let žaláře.

O pár dní později jsem se dozvěděl, že jeden z mých přátel zemřel na resuscitačním oddělení na následky těžkého zranění hlavy, které mu členové „podzemního gangu“ způsobili. Byl jsem z toho úplně vyřízený. Vzpomínka na onu noc mě téměř zbavila rozumu. Jako omámený jsem se vrátil na kliniku a rozrazil dveře pokoje, kde můj přítel předtím ležel. Postel byla prázdná. Šok otupil mé smysly a ani jsem nepostřehl, že do pokoje vstoupilo několik policistů. Bez jediného slova mě odvedli.

Dětství a mládí v Bergenu

Narodil jsem se v roce 1947 v Bergenu v Norsku a vyrůstal jsem tam obklopen veškerou péčí. Rodina bydlela na okraji města, kde pro nás děti byla spousta možností ke hrám a skotačení. Mou velkou vášní byl sport a otec se mnou toto nadšení sdílel. Dlouhá chvíle u nás neexistovala. Bydleli jsme přímo vedle hřiště a já jsem trávil mnoho času hrou házené a fotbalu.

Lhal bych, kdybych tvrdil, že jsem neměl pěkné dětství. Naš rodinný život měl solidní sociální základ. Otec měl dobré zaměstnání a vydělával dost peněz, takže matka nemusela chodit do práce. Mohla se starat o domácnost a měla pro nás dostatek času.

Když jsem nastoupil do školy, navázal jsem časem úzké přátelství se dvěma kamarády. Naši otcové byli kolegové v práci a už z toho důvodu jsme pociťovali sounáležitost. Ve čtrnácti letech jsem prožíval – jako mnozí moji kamarádi ze třídy – první výkyvy puberty. Byl jsem stále více ve vzdoru a chtěl jsem to všem dát najevo. Začal jsem otci krást drobné peníze, které si schovával v pokladničce na cesty taxíkem. Snadno jsem zjistil, kde si schovává klíček. S ukořistěnými mincemi jsem se vydal, abych nakoupil

Jan Eriksen mezi prostitutkami v Amsterdamu

sladkosti. Postupem času jsem se přestal omezovat na malé částky. Velkoryse jsem dával přátelům peníze na cigarety a na párky nebo jsme jimi „krmili“ nenasytné automaty. Už tehdy jsem chápal jako něco samozřejmého, že mám kapsy plné peněz, a velkoryse jsem je rozhazoval.

Někdy v té době jsem objevil další vášeň – boxování. Vstoupil jsem do klubu, a navázal tak mnoho známostí. Pravidelně se trénovalo, překonávali jsme jeden druhého ve zdvihání závaží – a také v pití. Většinou jsme si alkohol už donesli do klubu. Po tréninku jsme potom šli do města, abychom se pořádně nalili. Chtěli jsme si užívat života a mít legraci. Bylo samozřejmé, že jsme se jako boxeři při těchto taženích nevyhnuli bitkám.

Naše konzumace alkoholu a počet rvaček se stupňovaly. To mělo za následek, že nás často sbalila policie a strčila do příštího rána do cely, abychom vystrízlivěli. Jakmile jsme však zase byli na volné noze, šli jsme zpět do města znovu „natankovat“. Tak jsem poznal mnoho starších kluků, kteří už byli alkoholem svázáni.

V oné době v Bergenu často docházelo ke rvačkám a násilnostem. Také moji přátelé a já jsme nevynechali žádnou příležitost, abychom si něco nezačali. Byl jsem na svůj věk značně urostlý a dobře trénovaný. Protože jsem se vášnivě rád účastnil bitek, byl jsem u kamarádů oblíbený – a zakrátko dokonce známý po celém městě.

Od desáté třídy se můj zájem o školu rovnal nule. Moje lhůstojnost dokonce šla tak daleko, že jsem pil i při vyučování a působil tím rozruch. Brzy jsem neviděl vůbec žádný smysl v další docházce do školy. A abych celou věc vyhrotil, sedl jsem si jednoho dne do kanceláře ředitele, zapálil dýmku a začal si kapesním nožem čistit nehty. Na to ředitel zavolal otci, aby za ním přišel. Když otec uviděl, co jsem napáchal, řekl jenom: „Hochu, zdá se, že jsi se školou skončil!“

Pokusy se polepšit

Abych se dostal na správnou cestu, navrhl otec, abych šel na školní loď. Poslechl jsem jeho radu a zavázal se asi na pět měsíců na loď „*Statsåd Lehmkuhl*“.

Plavila se z Bergenu přes Stord do Portugalska. Pak jsme pokračovali na Bermudy, do New Yorku a čtyř dalších amerických měst.

Otcovo očekávání, že útrapy a tvrdá práce na moři změní mé chování, se žel vůbec nenaplnilo. Sotva jsme zjistili, že na palubě jsou boxerské rukavice, začali jsme mezi sebou zápasit. Rychle jsme objevili, kdo je nejsilnější, a mně se podařilo přetáhnout několik kluků na svou stranu. Naše činnost ve volných chvílích spočívala v tom, že jsme kamarádům kradli peníze a cigarety. Když nás při tom někdo nacytal, dostal prostě pořádný nářez. Takovým způsobem jsme si získali respekt a drželi ostatní v šachu.

Pokud jsme mohli na břeh, potulovali jsme se po ulicích a obdivovali exkluzivní zboží za výklady. Protože jsem nedokázal splnit svá četná přání poctivým způsobem, ukradl jsem jednoduše všechno, co mi připadalo cenné. Moje krádeže přirozeně nezůstaly skryty. Později, když jsme jeli do přístavu v New Yorku, podařilo se mi jen s námahou přemluvit kormidelníka, aby mě nechal jít na břeh. New York, toto mamutí město s labyrintem ulic a nočním životem, mě magicky přitahovalo. V mém nitru se najednou probudila nezkrotná žádost tento tajuplný velkoměstský život poznat a prožít.

Při návštěvách na pobřeží jsme získali první zkušenosti s prostitutkami. Náš život se skládal z toho, že jsme se zpili do němoty, začali se rvát a odvlékali ženy. Ve svých patnácti letech jsem se zbavil zábran a byl jsem pro mnoho lidí postrachem.